

3. Генсон, Марк Е. Керування освітою та організаційна поведінка: пер. з англ. / Марк Е. Генсон; Під заг. кер. Х. Проців. Львів: Літопис, 2002. 378 с. URL: <http://www.management.com.ua/cm/cm008-3.html>.

4. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#n8> (дата звернення: 01.04.2021).

5. Професійний стандарт за професією «Керівник закладу загальної середньої освіти». Проект. URL: <https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2020/08/profesiyniy-standartkerivnik.pdf> (дата звернення: 05.04.2021).

6. Робінсон К. Школа майбутнього. Революція у вашій школі, що назавжди змінить освіту / Кен Робінсон, Лу Ароніка; переклад з англ. Г. Лелів. Львів: Літопис, 2016. 258 с.

УДК 378.091.3:37.091.212

Булда А. А.

доктор педагогічних наук, професор
Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова
buldaanatoliy@gmail.com;

Карнаух А. А.

кандидат політичних наук, доцент
Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова
annakarnayh76@gmail.com;

Морозова О. О.

кандидат політичних наук, доцент
Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова
olga1757@gmail.com

ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ МАГІСТЕРСЬКОГО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ

Актуальним завданням методичної підготовки магістрів є ґрунтовне володіння ними знаннями і практичними вміннями в галузі теорії і практики педагогіки та методики вищої школи, що забезпечує формування компетентностей педагогічної діяльності у закладах вищої освіти. Складовою цього процесу є методична підготовка до виконання професійних обов'язків викладача, проведення науково-дослідницької діяльності та керівництво пошуковою роботою студентів, організація та управління навчальним процесом у вищій школі. *Мета даного дослідження* полягає в актуалізації проблеми методичної підготовки майбутніх магістрів, викладачів вищої школи, що є важливим компонентом їх професійної складової, розвитку фахової і

психолого-педагогічної творчості педагога. *Теоретичну основу даного дослідження* становлять основні положення системи професійної підготовки студентів магістерського рівня підготовки і такої її важливої складової, як методична грамотність. Основні положення теорії навчання стали домінуючими в обґрунтуванні головних постулатів методичної готовності майбутніх викладачів вищої школи до педагогічної діяльності. Реалізація цих завдань здійснюється в процесі вивчення такої навчальної дисципліни як “Методика викладання та проєктування начального процесу у вищій школі”. Домінуючим завданням даної дисципліни є формування у студентів знань про сучасні технології та методики викладання дисциплін у вищій школі, умінь проєктувати освітній процес, реалізовувати основні форми і методи проведення аудиторних і позааудиторних занять. Особливої актуальності набуває формування умінь у студентів проведення дистанційного навчання.

Вивчення даної дисципліни забезпечує формування практичних умінь і навичок з методики викладання відповідних дисциплін з використанням класичних та інноваційних освітніх технологій, підготовка різноманітного методичного супроводу під час проведення занять, організації самостійної роботи студентів, запровадження дистанційних форм і методів навчання.

Магістр педагогічної освіти – це освітньо-кваліфікаційний рівень працівника, який оволодів поглибленими фундаментальними психолого-педагогічними і фаховими знаннями інноваційного характеру; набув досвіду застосування та продукування нових знань для вирішення проблемних педагогічних і науково-дослідних завдань в освітній галузі [1].

Загальновідомим є той факт, що з введенням ступеневої вищої освіти саме магістратура є найбільш масовою формою підготовки майбутніх викладачів, адже згідно з чинним законодавством посади педагогічних і науково-педагогічних працівників можуть обіймати особи з повною вищою освітою, які пройшли спеціальну педагогічну підготовку.

Відповідно до начального плану підготовки магістрів в галузі знань 01 Освіта (Педагогіка вищої школи) вивчення навчальної дисципліни “Методика викладання та проєктування освітнього процесу у вищій школі” здійснюється відповідно трьом кредитам ЄКТС в обсязі 90 годин (12 лекційних годин, 18 семінарських годин і 60 годин самостійної роботи студентів). Відповідно кредитів вивчення навчальної дисципліни, вона розподіляється на три модулі, які розкривають всі головні закономірності поняття та категорії даного предмету.

Змістовий модуль I “Методика викладання у вищій школі” як структурна складова курсу “Педагогіка вищої школи” має на меті ознайомити майбутніх магістрів з педагогікою вищої школи як наукою, що має свої специфічні об’єкт і предмет, функції і завдання, структуру і зміст, методи і засоби реалізації відповідних завдань. Студенти повинні усвідомити основи навчального процесу у вищій школі, засвоїти базові теоретичні поняття з методики викладання у закладах вищої освіти. Основним завданням системи методичної підготовки майбутніх фахівців є створення відповідних педагогічних умов у магістратурі для організації ефективної навчальної діяльності студентів.

Залежно від аспекту розгляду, цілей, завдань, рівня методична підготовка майбутніх педагогів може бути представлена як: сукупність методичних знань, умінь, навичок і особистісних якостей; комплекс елементів навчального плану, що забезпечують методичну підготовку (навчальні дисципліни, педагогічна практика, курсові і кваліфікаційні роботи, самостійна робота студентів); поетапний процес методичної підготовки; системна єдність методичної підготовки і професійно-методичної діяльності; як дидактичний процес, що характеризується метою, змістом, педагогічним інструментарієм і результатом [2].

Другий модуль “Науково-методичне забезпечення освітнього процесу у вищій школі” розкриває сутність і зміст науково-методичної та практичної реалізації вищої освіти. Студенти-магістри усвідомлюють концептуальні засади формування системи науково методичного забезпечення викладання дисциплін, особливості методичного супроводу педагогічних предметів. Майбутні магістри повинні розуміти структурні особливості побудови освітнього процесу у вищій школі, специфіку викладацької діяльності. Опановуючи відповідні знання, у студентів формується вміння планувати, організовувати і аналізувати різноманітні види навчальних занять, використовувати ефективні методи навчання, виховання та інтелектуального розвитку майбутніх фахівців. Організуючи самостійну роботу студентів над змістом даного модуля, викладач орієнтує їх на знання і розуміння таких понять як ліцензування, акредитація та атестація закладів вищої освіти, навчальна і робоча програма та їх складові частини. Працюючи над змістом даного модуля, студенти під час підготовки практичних занять освоюють технологію використання основних форм і методів організації та проведення аудиторних і позааудиторних занять. Студенти-магістри ознайомлюються з освітніми проектами, аналізують їх особливості, організацію впровадження в навчальний процес та систему управління проектною діяльністю.

Третій модуль “Технології, методи і методики навчання у вищій школі” забезпечує формування важливих практичних умінь і навичок майбутніх викладачів вищої школи. Вивчаючи третій змістовий модуль студенти усвідомлюють дидактичні основи навчального процесу у вищій школі, базові теоретичні і практичні поняття з методики викладання у закладах вищої освіти. На цій основі у студентів формується вміння і навички застосовувати як традиційні, так і сучасні інтерактивні методики навчання, застосовувати новітні освітні технології.

Таким чином, методична підготовка магістрів є важливим фактором підвищення професійного рівня педагога. Логічне поєднання теоретичної і практичної підготовки є необхідною умовою досягнення високого професійного рівня. Методична підготовка повинна базуватися на інноваціях і методичних інтерпретаціях. Перехід до методики викладання через застосування тренінгових технологій є перспективним напрямком професійної підготовки студентів магістрантів і розвитку їх творчої саморегуляції.

Література

1. Викладач вищої школи: психолого-педагогічні основи підготовки / О. Г. Мороз, О. С. Падалка, В. І. Юрченко; за заг. ред. академіка О. Г. Мороза. К.: НПУ, 2006. 208 с.
2. Княжева І. А. Методична підготовка майбутніх викладачів педагогічних дисциплін в умовах магістратури. *Психолого-педагогічні науки*. № 1, 2013. С. 177.

УДК 378.1686 37.042

Буняк С. М.

методист центру виховної роботи,
захисту прав дитини та громадянської освіти ТОКІППО
s.poliak@ippo.edu.te.ua

ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими завданнями. Модернізація сучасної школи є невід'ємною частиною кардинального оновлення всієї освітньої системи у контексті інтеграції. При цьому визначальним у здійсненні шкільних реформ був та залишається вчитель. Тому проблеми підготовки вчителя набувають особливої актуальності, на що наголошується у міжнародних документах (Всесвітня доповідь з освіти «Учителі та навчання у світі, що змінюється» (1998), Всесвітня доповідь з моніторингу програми ЮНЕСКО «Освіта для всіх» (2005) та ін.).

Пошук оптимальних шляхів реформування середньої та вищої школи в Україні об'єктивно потребує визначення нових підходів до підготовки вчителя, вивчення та узагальнення зарубіжного досвіду

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми особистісного та професійного розвитку в процесі професійної підготовки майбутніх педагогів були і залишаються об'єктом уваги багатьох вітчизняних та зарубіжних дослідників (К. Абульханова-Славська, І. Бех, А. Деркач, І. Зязюн, Г. Костюк, Н. Кузьміна, В. Лозова, А. Маркова, М. Ніколаєва, О. Пехота, С. Сисоєва та інші). Професійний та особистісний розвиток усе частіше розглядають як єдиний процес становлення майбутнього педагога в умовах його підготовки у ВНЗ (А. Алексюк, А. Деркач, В. Зазикін, А. Маркова, Л. Міщук, Л. Рибалко та інші).

Мета роботи: проаналізувати основні підходи до професійної підготовки майбутніх вчителів на Заході та довести необхідність їх використання в українських реаліях.

Основний матеріал. Гострими проблемами підготовки майбутніх учителів в Україні є неузгодженість теоретичного та практичного складників професійного компоненту програми, невміння студентів застосувати теоретичні знання на практиці, відсутність ефективної взаємодії між школами та